

FM: Patēriņa cenu izmaiņas šogad galvenokārt nosaka pārtikas cenu dinamika

Publicēts: 31.01.2018.

Lai arī patēriņa cenas maijā, salīdzinot ar aprīli, vidēji palika nemainīgas, taču gada griezumā reģistrēts pieaugums 2,8% apmērā. Galvenais ietekmējošais faktors patēriņa cenu izmaiņām 2017.gada maijā bija spēcīgais pārtikas cenu kāpums. Pieaugums ir fiksēts teju visiem pārtikas produktiem, taču straujākais kāpums ir svaigām zivīm, pienam, eļļām un dārzeņiem, to cenām palielinoties attiecīgi par 23,9%, 14,3%, 13,4% un 6%. Kopumā pārtikas preces bija par 5% dārgākas nekā pērnā gada attiecīgajā mēnesī, tādējādi izskaidrojot 1,1 procentpunktu no kopējām cenu izmaiņām maijā. Jāatzīmē, ka pārtikas preču cenu gada pieaugumam ir tendence samazināties un maijā fiksētais pārtikas cenu pieaugums ir zemākais šā gada laikā, samazinoties no 6,8% kāpuma janvārī. ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas dati par pārtikas preču cenām pasaulē liecina, ka pārtikas cenas kopumā ir stabilizējušās un novērotais kāpums gada griezumā saistīts ar iepriekšējo gadu zemo cenu līmeni. Tādējādi sagaidāms, ka pārtikas cenas Latvijā gadā griezumā turpinās palielināties arī nākamajos mēnešos, taču pieaugums būs mērenāks nekā š.g. sākumā, mazinot arī spiedienu uz kopējām patēriņa cenu izmaiņām.

Izteiktākie cenu kāpumi ir vērojami pakalpojumu sektorā, kopumā cenām pieaugot par 3,6%, salīdzinot ar iepriekšējā gada maiju. Trešo mēnesi pēc kārtas strauji pieaug apdrošināšanas pakalpojumu cenas, maijā par 20,6% salīdzinājumā ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu. Cenu kāpums galvenokārt ir saistīts ar transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas (OCTA) cenu pieaugumu, kas tika pamatots ar apdrošināšanas polišu izmaksu straujāku pieaugumu nekā prēmiju ieņēmumiem.

Noderīga ziņa? Padalies!

Maijā nedaudz piebremzējies telekomunikāciju pakalpojumu cenu kāpums. Ja š.g. pirmajos četros mēnešos šo pakalpojumu cenas vidēji palielinājās par 6,7%, tad maijā jau par 4,7%. Taču jau nākamajos mēnešos, visticamāk, pieaugums atkal palielināsies, jo no 1.jūnija atsevišķi mobilo sakaru operatori ievieša jaunus tarifus mobilo telefonu pakalpojumiem. Tarifu pārskatīšana ir saistīta gan ar viesabonēšanas piemaksu atcelšanu ES, kas izlīdzinās mobilo pakalpojumu cenas starp operatoriem visā Eiropā, gan ar jaunu tehnoloģiju pakalpojumu ieviešanu, kas prasa ievērojamas investīcijas.

Arī citiem pakalpojumu veidiem vērojams noturīgs cenu kāpums. Tā, piemēram, veselības un ēdināšanas pakalpojumi maijā bija par 2,5% dārgāki, kas varētu būt saistīts arī ar spēcīgi augošo darba samaksu. Tradicionāli pakalpojumu sektorā lielu daļu no izmaksām rada tieši darbinieku algas. Turpinoties bezdarba kritumam, palielināsies arī konkurence par pieredzējušo speciālistu piesaisti, piedāvājot lielāku atalgojumu. Tādējādi sagaidāms, ka šo pakalpojumu cenas arī turpmāk mēreni palielināsies.

Mēneša griezumā patēriņa cenas palika nemainīgas. Pārtikas cenu kāpums par 0,2% ir saistīts ar sezonālajiem faktoriem, jo pārdošanā nonāk jaunā šī gada dārzeņu un augļu raža, kas tradicionāli ir dārgāka. Tā kartupeļi un svaigie augļi bija par 9% un 7,3% dārgāki nekā aprīlī. Papildus tam, dārgāki kļuvuši arī bezalkoholiskie dzērieni. Tajā pašā laikā patēriņa cenu pieaugumu nedaudz mazināja alkoholisko dzērienu, kā arī apģērbu un apavu cenu kritums.

 [Pieteikties jaunumu saņemšanai e-pastā](#)

Vairāk par šo tēmu

[FM: Jūlijā Latvijā atgriežas inflācija](#)

10/08/2020

[FM: Straujā degvielas cenu krituma dēļ maijā fiksēta deflācija](#)

08/06/2020

[FM: Patēriņa cenas aprīlī palika nemainīgas](#)

05/06/2020

<https://www.fm.gov.lv/lv/fm-paterina-cenu-izmainas-sogad-galvenokart-nosaka-partikas-cenu-dinamika>